

ЗМІСТ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ АВСТРІЇ

О. Є. Мархева

Криворізький державний педагогічний університет

проспект Гагаріна, 54, м. Кривий Ріг, Дніпропетровська обл., 50000, Україна. E-mail: o.markheva@gmail.com

Досліджується зміст професійної підготовки майбутніх перекладачів у австрійських вищих навчальних закладах на прикладі університету Відня. Встановлено, що зміст професійної підготовки в цьому навчальному закладі визначається кінцевою метою, яка полягає у формуванні професійної компетентності перекладачів. Структурними компонентами останньої є мовна, міжкультурна та перекладацька компетентності, компетентність у багатомовній комунікації, дослідницька, технологічна та соціальна компетентності, надпредметні компетентності (медійна, організаційна й управлінська та здатність до командної роботи). З'ясовано, що передумовою формування професійної компетентності майбутнього перекладача є розвиток його мовної свідомості та транскультурності. Вивчено навчальний план підготовки бакалаврів та магістрів за відповідними спеціальностями та показано конкретні шляхи реалізації поставленої мети професійної підготовки.

Ключові слова: професійна підготовка майбутніх перекладачів, професійна компетентність, зміст навчання, навчальний модуль, мовна свідомість, транскультурність.

СОДЕРЖАНИЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ БУДУЩИХ ПЕРЕВОДЧИКОВ В ВЫСШИХ УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЯХ АВСТРИИ

О. Е. Мархева

Криворожский государственный педагогический университет

проспект Гагарина, 54, г. Кривой Рог, Днепропетровская область, 50000, Украина. E-mail: o.markheva@gmail.com

Изучается содержание профессиональной подготовки будущих переводчиков в австрийских высших учебных заведениях на примере университета Вены. Установлено, что содержание профессиональной подготовки в этом учебном заведении определяется её конечной целью, которая заключается в формировании профессиональной компетентности переводчика. Структурными компонентами последней являются языковая, межкультурная, переводческая компетентности, компетентность в многоязычной коммуникации, исследовательская, технологическая и социальная компетентности, надпредметные компетентности (медийная, организационная и управленческая, а также способность работать в команде). Выяснено, что предпосылкой формирования профессиональной компетентности будущего переводчика является развитие его языкового сознания и транскультурности. Изучен учебный план подготовки бакалавров и магистров по соответствующим специальностям и показаны конкретные пути реализации поставленной цели профессиональной подготовки.

Ключевые слова: профессиональная подготовка будущих переводчиков, профессиональная компетентность, содержание обучения, учебный модуль, языковое сознание, транскультурность.

АКТУАЛЬНІСТЬ РОБОТИ. Поглиблення міжнародного співробітництва в усіх сферах людської діяльності обумовлює зростання потреби у висококваліфікованих фахівцях у галузі перекладу, здатних забезпечувати потребу в комунікації носіїв різних мов і взаємообміні здобутих знань та досвіду. Умови сучасного полікультурного високотехнологічного розвиненого суспільства диктують вимоги до професійної підготовки майбутніх перекладачів, а зростаюча студентська мобільність і мобільність на міжнародному ринку праці визначає необхідність узгоджувати між собою зміст професійної підготовки в університетах країн, що належать до європейського простору вищої освіти.

У зв'язку з цим актуальним є дослідження системи професійної підготовки майбутніх перекладачів у розвинених країнах Європи. Науковці активно вивчають досвід організації навчального процесу в університетах різних європейських країн із метою визначення його переваг та можливостей імплементації в умовах вітчизняного навчального середовища. Н. Константінова, Н. Левицька, О. Сергєєва, К. Скиба, Л. Пуховська та інші займаються дослідженням питань професійної підготовки перекладачів у різних країнах Європи та зазначають, що вона

здійснюється за двома освітніми рівнями: за програмами підготовки бакалаврів (тривалістю 4 роки) та магістрів (тривалістю 1,5/2 роки). Процес навчання є орієнтованим на індивідуальні потреби студентів, а його зміст враховує вимоги ринку праці та запити суспільства [1; 2]. До навчальних планів багатьох вищих навчальних закладів, що займаються професійною підготовкою перекладачів, включено крім спеціальних перекладацьких дисциплін, предмети, що спрямовані на освоєння комп'ютерної техніки та програмного забезпечення, ознайомлення з новітніми технологіями, розвиток навичок спілкування. Магістерські програми характеризуються, як правило, профільною спеціалізацією та передбачають наявність у навчальному плані спеціалізованих дисциплін [3; 4; 5].

Спільним у професійній підготовці майбутніх перекладачів у багатьох країнах Європи (Великобританія, Австрія, Німеччина) є наявність базового основного курсу, який створює передумови для подальшого опанування програми підготовки бакалаврів [6]. У цілому щодо професійної підготовки майбутніх перекладачів застосовується компетентнісний підхід, що дозволяє спрямовувати увесь навчальний процес на досягнення конкретного результату.

Означені в роботах дослідників аспекти професійної підготовки майбутніх перекладачів у країнах європейського простору вищої освіти не розкривають повною мірою змістове наповнення навчальних планів та не окреслюють детально коло професійних компетентностей, що мають бути сформованими на момент закінчення вищого навчального закладу, що, у свою чергу, не дозволяє порівняти навчальні плани різних країн.

Таким чином, метою нашої статті є дослідження змісту професійної підготовки майбутніх перекладачів у Австрії, як у країні, що має передові показники соціального та економічного розвитку, на прикладі одного з найпотужніших навчальних закладів цієї країни, університету Відня. Цей університет є провідним навчальним закладом не лише в Австрії, а й у Європі. В ньому працюють найкращі викладачі та науковці зі всього світу, а випускники є затребуваними і працевлаштовуються в успішних міжнародних компаніях, що є беззаперечним свідченням правильності обраного цим навчальним закладом науково-освітнього шляху.

МАТЕРІАЛ І РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ. Підготовка майбутніх перекладачів у віденському університеті здійснюється в такий спосіб: першим кроком на цьому шляху є підготовка за освітнім рівнем бакалавр за спеціальністю «Міжкультурна комунікація», наступним кроком є навчання у магістратурі за спеціальністю «Переклад». Розглянемо детально навчальні цілі та кваліфікації, що мають бути сформовані у студентів протягом навчання на кожному з етапів.

Метою підготовки бакалаврів є передача основних наукових знань і формування компетентностей, що необхідні для професійної діяльності у сфері міжкультурної комунікації, а саме для професійної взаємодії в умовах мовного й культурного різноманіття в усіх областях суспільного життя. Випускники мають бути компетентними в одно- та багатомовній комунікації (мати сформовану на високому рівні мовну компетенцію); бути здатними на професійному рівні реалізовувати диференційований підхід до організації процесу комунікації (мати високий рівень сформованості міжкультурної компетентності); розумітися на науковому аналізі масштабів сучасних комунікаційних процесів з урахуванням культурних меж і мати ґрунтовну базу науково-перекладацької підготовки (а саме – сформовану перекладацьку компетентність, яка базується на інтралінгвальній та контрастивній текстовій компетентностях). Передбачається опанування наукових основ культурної та перекладацької діяльності, на тлі формування таких надпредметних компетентностей, як уміння працювати в команді, медійна компетентність, здатність застосовувати організаційні й управлінські вміння у транскультурному контексті [7].

Навчання для набуття освітнього ступеня бакалавр триває шість семестрів (180 кредитів). Під час навчання студенти працюють із трьома мовами: мова А, мова В та мова С. Мова А є, як правило, є першою мовою, або мовою навчання. Перша мова – це мова, якою майбутній перекладач оволодів як

рідною в умовах природного середовища. Мова навчання – це мова, якою здійснювалось викладання під час навчання в школі. Слід зазначити, що німецька може бути обрана студентом як мова А або як мова В. Студенти, для яких мовою А є не німецька, можуть навчатися, якщо їхня перша мова або мова навчання входить до переліку запропонованих навчальною програмою. Рівень знань для мов В та С на момент вступу до навчального закладу має відповідати рівню В1/В2 відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти.

Зміст навчання відповідно до навчального плану характеризується вузько спеціалізованою спрямованістю та є націленим на формування базових компонентів професійної компетентності майбутнього перекладача. До основних навчальних блоків належать: модуль «Текст та дискурс» (39 кредитів), «Мова та комунікація» (по 14 кредитів з мов В та С), «Культура та комунікація» (19 кредитів), «Перекладацька базова компетентність» (24 кредити) [7].

Вивчення модулю «Текст та дискурс» має сприяти формуванню у студентів умінь критично розглядати тексти та дискурси у їхніх культурних та суспільних взаємозв'язках та аналізувати їх за структурою, застосовуючи відповідні стратегії. Набуті вміння застосовуються для продукування усних та письмових текстів. Текстові та дискурсивні рішення мають бути відрефлексованими та аргументованими.

Метою модуля «Мова та комунікація» є формування мовної свідомості, наявність якої дозволяє аналізувати складні закономірності та структури мов В та С, співвідносячи їх із відповідними фаховими термінами, розуміти в повному обсязі тексти як усні, так і письмові, а також впевнено висловлюватися відповідно до ситуації.

Зупинимось більш детально на понятті «мовної свідомості», оскільки воно є одним із ключових у контексті формування професійної компетентності майбутнього перекладача. Використовуючи цей термін науковці мають на увазі: 1) мовну картину світу, образи свідомості, матеріалізовані в мовних знаках; 2) механізм керування мовленням, який формує, зберігає та перетворює мовні знаки, правила їх поєднання та вживання; 3) судження й уявлення людини про мову та її суспільну роль [8]. Це складне утворення пов'язане з іншими супутніми явищами, як-от: знання й культура мови, мовний смак, мовна соціалізація (мається на увазі опанування мовних норм), мовленнєва вправність, мовна особистість. Таким чином, мовна свідомість майбутнього перекладача складається з таких основних елементів: знання, що охоплюють професійні та науково-теоретичні уявлення про мову та ґрунтуються на лінгвістичній основі; ставлення до мови, що базується на цілому спектрі переважно позитивних почуттів: зацікавленість, повага й любов до мови та гордість за неї; оцінювання, зокрема – нормативності мовної поведінки; мовні настанови (готовність діяти відповідно до загально прийнятих соціальних орієнтирів). Сформованість високого рівня мовної свідомості свідчить про мовну зрілість особистості майбутнього перекладача. Такий фахі-

вещь спроможний самостійно аналізувати мовну дійсність, надаючи їй власну обґрунтовану оцінку, правильно визначати частотність і вживаність мовних одиниць, доречність їх використання в текстах різних жанрів та стилів. Він також уміє відрізняти старі мовні явища від нових та володіє тонким мовним чуттям щодо сполучуваності слів і правильності побудови речень. Достатньо сформована мовна свідомість є обов'язковою передумовою формування професійної мовної свідомості. За умови переходу мовної свідомості на професійний рівень перекладачеві стають властивими підвищений інтерес до мови у поєднанні з бажанням її досліджувати, належна ерудиція, відшліфований методичний і поняттєво-категорійний апарат. У результаті гарантією правильності мовлення стає самоконтроль, адже лише грамотне мовлення є єдино припустимим для мовця з розвинутою на професійному рівні мовною свідомістю [8].

Слід звернути увагу на той факт, наскільки велике значення надається саме формуванню мовної свідомості майбутніх перекладачів в університеті Відня. Змістовність цього поняття не дозволяє обійти його увагою у процесі професійної підготовки перекладачів. Розвиток професійної мовної свідомості дозволяє збільшити потенціал випускників у майбутній перекладацькій діяльності.

Розглянемо інші навчальні модулі підготовки бакалаврів та визначимо їх базові цілі. Основною метою модуля «Культура та комунікація» є застосування студентами культурно-історичних знань щодо мов, що вивчаються, у відповідних мовних контекстах. Усвідомлюючи культурне забарвлення власної комунікативної поведінки на основі теоретичних, методологічних та емпіричних знань, студенти вибирають відповідну країнознавчу інформацію, опрацьовують її задля досягнення власних комунікативних цілей.

Модуль «Перекладацька базова компетентність» сприяє формуванню основних перекладацьких умінь та охоплює вміння текстового аналізу, аргументування, володіння стратегіями міжмовного трансферу [9]. Саме цей модуль має на меті формування відповідального диференційованого ставлення до етичних питань транскультурної комунікації. На заключному етапі вивчення цього модуля студенти мають навчитись застосовувати набуті знання у процесі професійної транскультурної комунікації, для продукування текстів на робочих мовах [7].

Інші модулі, дещо менші за обсягом ніж вище названі, спрямовані на доповнення палітри знань майбутніх перекладачів щодо основ теорії культури й комунікації та забезпечують: розуміння методологічних взаємозв'язків між культурою, комунікацією та перекладом; формування компетентності у багатомовній комунікації; вміння використовувати перекладацькі моделі та встановлювати взаємозалежність між дискурсом, текстом, культурною специфікою, перекладацьким завданням (Translationsauftrag), перекладацькими діями (translatorisches Handeln), перекладацькою компетентністю. На даному етапі ще не відбувається звуження професійної спеціалізації майбутніх перекладачів, вони

отримують узагальнене уявлення про різні професійні сфери, що є типовими для перекладацької діяльності. А в процесі підготовки магістрів до вибору пропонуються такі спеціалізації: спеціальний переклад, літературний переклад текстів із джерел масової інформації та сфери мистецтва, послідовний переклад, синхронний переклад.

Основний акцент подальшої професійної підготовки майбутніх перекладачів зроблено на транскультурність комунікації та подальше формування мовної свідомості. Розкриємо значення поняття «транскультурність» в контексті підготовки майбутніх перекладачів. Перекладач більше ніж представники інших професій відчуває формування глобальної культури світу, яка відбувається в умовах міжнародних інтеграційних процесів і є, по суті, носієм такої інтеграції в індивідуальному вимірі. Транскультурність проявляється в поєднанні індивідуальних, національних і міжнародних культурних цінностей та уявлень, які визначають на комунікативну етику й толерантність майбутнього перекладача [10].

Ця якість базується на критичному мисленні, як на здатності оцінювати всі події та явища з позиції іншого, і сприяє розвитку гетерологічного мислення, яке дозволяє утримувати баланс між різними позиціями. Іншою важливою передумовою транскультурності є наявність етнографічних навичок, сутність яких полягає в здатності спостерігати за соціальною поведінкою інших, контролювати емоції та управляти стресом, встановлювати дружні стосунки з представниками інших культур. Транскультурність вимагає також здатності до трансгресії, яка означає подолання історично встановлених меж відповідно до існуючих правил, норм і законів. Транскультурність нерозривно пов'язана з комунікативною етикою, яка орієнтована на універсальні загальнозначущі норми. Згідно з комунікативною етикою, партнер по комунікації не може розглядатися як засіб для досягнення власних цілей, а виключно як рівноправна особистість. Важливою основою транскультурності є загальна обізнаність, розуміння основ транснаціональних умов і систем, ідеологій та інститутів, що впливають на якість життя людей. Успішність транскультурної комунікації залежить і від емоційної розвиненості індивіда, його здатності проявляти емпатію, гнучкість, щирість, справедливість в конкретних інтеркультурних контекстах [11].

Таким чином, мета підготовки магістрів за даним напрямком полягає у поєднанні готовності до практичної перекладацької діяльності, що ґрунтується на опануванні необхідних наукових концептів та стратегій. Сформованість мовної свідомості в поєднанні зі здатністю до транскультурної комунікації виступають передумовою розвитку вміння відповідально діяти в межах своїх професійних завдань у сучасному глобалізованому суспільстві.

Важливим є вміння продовжувати свою професійну самоосвіту після закінчення навчального завдання, гнучко пристосовуватися до нових умов професійної діяльності й компетентно долучатися до їх створення. Підготовка фахівців усного та письмового перекладу спрямована на формування мовної та

культурної компетентностей, на основі яких у подальшій професійній діяльності мають бути розвинені перекладацькі компетентності у сфері транскультурної комунікації. Крім того увага приділяється розвитку дослідницької, технологічної, надпредметної та соціальної компетентностей. Усі передбачені навчальним планом дисципліни націлені на інтегроване формування згаданих компетентностей, доповнених залежно від спеціалізації необхідними додатковими компонентами. Перейдемо до більш детальної характеристики кожної спеціалізації.

Перша з них, «Спеціальний переклад», передбачає формування професійної компетентності в перекладі спеціальних текстів із галузей економіки, права, науки, техніки тощо. У зв'язку з цим майбутні перекладачі отримують поглиблені знання у таких напрямках: класичні техніки перекладу та новітні технології медіа-перекладу; використання термінології та мовних ресурсів; транскультурна фахова комунікація; багатомовна технічна документація; наукова рефлексія та аналіз предмету перекладу, його процесу та застосованих методів для кожної зі згаданих робочих областей.

Спеціалізація «Літературний переклад» характеризується спрямованістю на отримання наукових знань, ознайомлення з методами, формування практичних умінь, які є необхідними для діяльності у цій площині літературного перекладу: уміння розрізняти, оцінювати та застосовувати різні стилі перекладу, уміння розпізнавати специфіку художніх текстів, використовувати при перекладі відповідні стильові засоби і мовні реєстри, обґрунтовувати власні перекладацькі рішення [12].

Особливістю професійної підготовки перекладачів за спеціалізацією «Послідовний переклад» є формування професійної компетентності в перекладі переговорів та розмов у суді, в поліції та інших службах, у медичних та соціальних установах. Крім компетентності в перекладі та виборі необхідних фахових і термінологічних засобів передбачається формування рольової поведінки за ситуативно обумовлених обставин, а також компетентність у рефлексії та аналізі процесів інтеракції.

Щодо спеціалізації «Синхронний переклад» слід звернути увагу на такі акценти професійної підготовки як формування компетентності в послідовному та синхронному перекладі під час фахових конференцій і переговорів в області політики, економіки, права, медицини, техніки тощо. Велике значення для цієї спеціалізації є формування компетентності в засвоєнні нових необхідних для певної сфери фахових та термінологічних засобів за умов типової для цієї спеціалізації нестачі часу. Увага приділяється також і науковій рефлексії та аналізу цих процесів і методів.

За обсягом підготовка магістрів складає 120 кредитів, що відповідає навчальній програмі, розрахованій на чотири семестри. Привертає увагу кількість мов, що пропонуються до вивчення, та їх можливі комбінації німецька, боснійська / хорватська / сербська, китайська, англійська, французька, італійська, японська, польська, португальська, румунська, російська, іспанська, чеська, угорська). Навчальні

предмети можуть викладатись англійською мовою, тому незалежно від того, чи є англійська частиною мовної комбінації, студент повинен бути здатним розуміти навчальні заняття та літературу англійською мовою.

До навчання за ступенем вищої освіти магістр за спеціальністю «Переклад» допускаються студенти, що мають диплом бакалавра за спеціальністю «Транскультурна комунікація» університету Відня або дипломи інших визнаних навчальних закладів Австрії чи інших країн, що є порівнюваними із ним. Якщо дипломи є порівнюваними, але потребують доповнення, то у цьому випадку передбачається проходження студентами протягом навчання в магистратурі додаткових навчальних занять і складання іспитів у обсязі 30 кредитів.

Змістовно навчальний план підготовки магістрів виглядає таким чином: обов'язкові навчальні дисципліни незалежно від спеціалізації складають 24 кредити; навчальні дисципліни, вивчення яких обумовлене спеціалізацією та професійна практика – 70 кредитів; завершувальна фаза, яка включає у тому числі і підготовку магістерської роботи – 26 кредитів. Підготовка магістрів націлена на формування лише професійних компетентностей, які є релевантними виключно для означеної кваліфікації. Формування вищезгаданих компетентностей відбувається в процесі вивчення таких дисциплін: «Переклад: історія і сучасність», «Наукові основи перекладу», «Спеціальний переклад: право і економіка / техніка, філологічні та природничі науки», «Літературний переклад», «Послідовний переклад», «Синхронний переклад» тощо.

Дисципліна «Переклад: історія і сучасність» передбачає ознайомлення з класичними та новітніми підходами до перекладу, а також із базовими перекладацькими компетентностями (в усному та письмовому перекладі). Основною метою предмета «Наукові основи перекладу» є поглиблене вивчення наукових методів дослідження перекладу. Вивчення більшості дисциплін завершується складанням письмового іспиту, підготовка до якого передбачає виконання самостійних дослідницьких завдань [12].

Обов'язковим є також проходження професійної практики, яка спрямована, по-перше, на отримання уявлення про реальний робочий процес, по-друге, – на термінологічну підготовку. Альтернативою до проходження практики, у випадку, якщо не було знайдено відповідне місце для її реалізації, є відвідування двох типів практичних занять, обсяг яких дорівнює обсягу практики. Завершальна фаза навчання в магистратурі передбачає підготовку до проведення магістерського дослідження (вивчення основ науково-дослідної діяльності), власне написання кваліфікаційної роботи та її подальший захист. Серед форм організації навчального процесу використовуються: лекції, практичні заняття, семінари та практика.

ВИСНОВКИ. Узагальнюючи результати дослідження, зазначимо, що зміст професійної підготовки майбутніх перекладачів в Австрії орієнтований на кінцевий результат, а саме на формування професійної компетентності перекладача, головними

структурними компонентами якої є мовна, міжкультурна та перекладацька компетентності, компетентність у багатомовній комунікації, дослідницька, технологічна та соціальна компетентності, надпредметні компетентності (медійна, організаційна й управлінська та здатність до командної роботи). Запорукою успішного формування цих компетентностей є наявність мовної свідомості майбутнього перекладача та його готовність до транскультурної комунікації. Мовна свідомість є явищем зі складною багатокомпонентною структурою, до основних складових якої належать: мовна картина світу, матеріалізована в мовних знаках; механізм керування мовленням; судження й уявлення майбутнього перекладача про мову та її суспільну роль. Транскультурність як якість людини є важливою у сучасному мультикультурному суспільстві, а для майбутнього перекладача вона має стати основою його комунікативної діяльності. Адже її сутність полягає в поєднанні індивідуальних, національних, глобальних культурних цінностей і уявлень, які справляють суттєвий вплив на комунікативну етику й толерантність майбутнього перекладача. Таким чином, на момент завершення професійної підготовки майбутній перекладач має бути готовим до відповідальної діяльності у межах своїх професійних завдань, здатним продовжувати власну самоосвіту, проявляти гнучкість у відношенні до нових умов професійної діяльності.

У представленому дослідженні змісту професійної підготовки майбутніх перекладачів в Австрії показано її сильні сторони, окреслено основну мету і презентовано конкретні способи реалізації поставлених задля досягнення мети завдань. У подальших дослідженнях цього спрямування варто більш детально вивчити питання організації виробничої практики майбутніх перекладачів, основні навчальні технології та методи, що використовуються в процесі професійної підготовки.

ЛІТЕРАТУРА

1. Скиба К. М. Професійна підготовка перекладачів у країнах-учасниках Болонського процесу. Педагогічний процес: теорія і практика. 2014. Випуск 4. С. 80–86.
2. Пуховська Л. П. Сучасні дослідження в галузі

педагогічної освіти у країнах західної Європи. Неперервна професійна освіта: проблеми, пошуки, перспективи: [монографія за ред. І. А. Зязюна]. К.: Віпол, 2000. С. 565–589.

3. Константинова Н. А., Михеев И. Д. Подготовка переводчиков в сфере профессиональной коммуникации – важный элемент интеграции национальных систем образования. Современные проблемы науки и образования. 2006. № 4. С. 46–47.
4. Левицька Н. В. Концептуальні засади професійної підготовки перекладачів в країнах західної Європи. Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України: електрон. наук. фахове вид. 2011. Вип. 5. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Vnadps_2011_5_16.pdf (дата звернення 18.03.2018)
5. Полупанова Е. Инновации в высшем образовании западных стран: организационный уровень. Alma Mater. 2005. № 3. С. 35–37.
6. Сергеева О. В. Основні етапи професійної підготовки перекладачів у Великій Британії. Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України: електрон. наук. фахове вид. 2013. Вип. 5. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Vnadps_2013_5_26.pdf (дата звернення 18.03.2018)
7. Curriculum für das Bachelorstudium Transkulturelle Kommunikation (Version 2016). Universität Wien. 2016. 15 S.
8. Селігей П. Мовна свідомість – шанобливе ставлення до мови. Диво. 2012. №7. С. 40-44
9. Кожемяченко Н. В. Аналіз тексту в аспекті покращення перекладацької компетенції. Вісник КрНУ імені Михайла Остроградського. Випуск 2/2017 (103). Частина 2. С. 57-61.
10. Гаманюк В. А. Іншомовна освіта Німеччини у контексті загальноєвропейських інтеграційних процесів: теорія і практика: [монографія]. КІП ДВНЗ «КНУ». Кривий Ріг: Видавничий дім. 2012. 376 с.
11. Горбунова Л. Транскультурна компетентність: освітній шлях до глобальної культури миру. Філософія освіти. 2014. № 2 (15). С. 141-167.
12. Curriculum für das Masterstudium Translation (Version 2015). Universität Wien, 2015. 27 p.

THE CONTENTS OF THE FUTURE TRANSLATORS' PROFESSIONAL TRAINING IN AUSTRIAN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

O. Markheva

Kryvyi Rih State Pedagogical University

Gagarin avenue, 54, Kryvyi Rih, Dnipropetrovsk region, 50000, Ukraine. E-mail: o.markheva@gmail.com

Purpose. To investigate the contents of the future translators' professional training in Austrian higher education institutes on the example of the university of Vienna and to make a connection between substantial details of the curriculum on which this training is carried on with its end goal. **Methodology.** The research uses a number of theoretical methods, including analysis, systematization and summarizing. **Results.** It has been established that the contents of professional training of the Vienna University is defined by the end goal which is laid in formation of professional competence of the translator. Its structural components are linguistic, intercultural, translational competence, competence in multilingual communication, research and technological, social competences, super subject competences (media competence, teamwork skills and organization, management skills). The curriculum training of bachelors and masters is studied on correspondent qualifications and it is showed real ways of realization of the target goal of the professional education. **Originality.** The scientific novelty of the research results presented in the article lies in the fact that for the first time it was studied the contents of curriculum of the Vienna University and is determined the extent of professional compe-

tence of future translators that is used as bases of the goal of professional training in general. It is defined the essence of linguistic consciousness and transculturalness of the future translators. **Practical value.** The results of the research can be used in the process of modern standards development of future translators' training, which correlate with correspondent European standards and to form the contents of curriculums and programs by which professional training of future translators is carried out. **Conclusion.** The study of the experience of educational process organization in the universities of different European countries is of a great importance on the way of reforming the system of education of Ukraine in order to get closer to modern European standards and to bring into accordance with the demand of a labor market.

Key words: professional training of the future translators, professional competence, the contents of education, educational module, linguistic consciousness, transculturalness.

REFERENCES

1. Skyba, K. M. (2014), Translators training in the Bologna process participating countries, Pedagogical process theory and practice ["Profesiina pidgotovka perekladatchiv u kraïinah-utchasnytsiah Bolonskogo procesu", Pedagogichniy proces: teoriia i praktyka], no.4, pp.80-86.
2. Puhovska, L. P. (2000), The modern researches in the field of pedagogical education in the countries of west Europe. Lifelong learning: problems, searches, perspectives: Monograph ["Suchasni doslidzhennia v galuzi pedagogichnoi osvity v kraïinah zahidnoi Ievropy", monografiia za red. I.Ziaziuna], K, Vipol, pp. 565-589.
3. Konstantynova, N. A., Mihieiev, I. D. (2006), The translators' training in the field of professional communication – the important part of national educational systems' integration. The modern scientific and educational problems [podgotovka perevodtchikov v sfere profesiionalnoi komunikatsii – vashnyi element integratsii nationalnyh system obrazovaniia. Sovremennyye problem nauki i obrazovaniia], no.4, pp. 46-47.
4. Levytska, N.V. (2011), Conceptual foundations of translators' professional training in the countries of west Europe. Bulletin of the National Academy of the State Boarder Guard of Ukraine [Kontseptualni zasady profesiinnoi pidgotovky perekladatchiv v kraïinah zahidnoi Ievropy. Viskyk Nationalnoi akademii Derzhavnoi prykordonnoi sluzhby Ukraïny: elektronne nauk. Fahove vydanniia]. No. 5, available at: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Vnadps_2011_5_16.pdf (accessed March 18, 2018)
5. Polupanova, Ie. (2005), The innovations in the higher education of the western countries: the organisational level. Alma Mater [Innovatsii v vysshem obrazovanii zapadnyh stran: organizatsionnyi uroven. Alma Mater] no.3, pp. 35-37.
6. Sergieieva, O.V. (2013), The main stages of translators' professional training in Great Britain. Bulletin of the National Academy of the State Boarder Guard of Ukraine [Osnovni etapy profesiinnoi pidgotovky perekladachiv u Velukii Brytanii. Viskyk Nationalnoi akademii Derzhavnoi prykordonnoi sluzhby Ukraïny: elektronne nauk. Fahove vydanniia]. No. 5, available at: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Vnadps_2013_5_26.pdf (accessed March 18, 2018)
7. Curriculum for the Bachelors'training transcultural communication (Version 2016). University Vienna. 2016. 15 S.
8. Selihei, Pylyp (2012), The linguistic consciousness – careful attitude to language. Dyvo [Movna svidomist – shanoblyve stavlenniado movy. Dyvo]. no. 7, pp. 40-44.
9. Kozhemiachenko, N. (2017), Higher translator competence within the text analysis, *Transactions of Kremenchuk Mykhailo Ostrohradskyi University*, no 2/2017 (103), pp.57-61.
10. Gamaniuk, V.A. (2012), The foreign language education in Germany in the context of Common European integration process: theory and practice: Monograph. [Inshomovna osvita Nimechchyny u konteksti zagalnoievropeiskyh integratiinyh procesiv: teoriia i praktyka], KPI DVNZ "KNU", Kryvyi Rih: Vydavnychiy dim, 376 p.
11. Gorbunova, L. (2014), The transcultural competence: the educational way to the global culture of the world. Educational Philosophy [Transkulturalna kompetentnist: osvittii shliiah do globalnoi kultury myru. Filosofiia osvity], no.2 (15). pp. 141-167.
12. Curriculum for the Masters'training Translation (Version 2015). University Vienna, 2015. 27 P.

Стаття надійшла 7.03.2018.